POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM
10 november 2023

ONS KENMERK
2300087433

BEHANDELD DOOR
S.A. Coehorst

ONDERWERP
Uitkomst pilot slim cameratoezicht

Geachte leden van de Raad,

In oktober 2020 heeft het college de opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren naar een innovatieve vorm van cameratoezicht. Dit om tegemoet te komen aan het gevoel van onveiligheid dat inwoners destijds ervaren bij de fietstunnels, die de stadsdelen West en Zuid met elkaar verbinden. Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een pilot, in samenwerking met professor Stramigioli van de Universiteit Twente. De pilot is inmiddels afgerond. Met deze brief informeren we u over de uitkomst ervan.

Context pilot
Naar aanleiding van een aantal incidenten in 2019 en 2020 in en nabij de twee fietstunnels tussen stadsdeel Zuid en West, ontstond er vanuit inwoners en raadsleden de vraag naar publiek cameratoezicht. Dit verzoek werd om meerdere redenen (o.a. privacy) afgewezen. Om toch tegemoet te komen aan het veiligheidsgevoel, is opdracht gegeven onderzoek te doen naar het ‘slimme’ camerasysteem dat is ontwikkeld door professor Stramigioli. Het idee van het slimme camerasysteem is dat het de mogelijkheid geeft om via een app op de telefoon toestemming te geven om gefilmd te worden bij het passeren van de tunnel. Hierdoor zou het cameratoezicht een minder grote inbreuk maken op privacy. Ook zou het systeem melding kunnen maken van potentieel gevaarlijke situaties.

Verloop pilot
Om het systeem te testen door middel van een pilot, is het slimme camerasysteem gemonteerd bij de tunnel tussen de Belgiëlaan en Het Groenendaal. Dit is de tunnel met de meeste incidenten. Het systeem is in verschillende fasen tijdens de pilot uitvoerig getest. Lange tijd zag de ontwikkeling er veelbelovend uit. In dat licht is tijdens de stadsdeelcommissie toegezegd het systeem operationeel te maken. Echter, op basis van de totale inzichten en resultaten van de pilot blijkt het systeem onder de huidige omstandigheden niet te implementeren.

Besluit vervolg slim camerasysteem
Het college heeft dan ook besloten om niet verder te gaan met het ontwikkelde camerasysteem uit de pilot. Dit betekent dat het camerasysteem wordt verwijderd bij de fietstunnel bij de Belgiëlaan, en dat het systeem niet wordt uitgebreid naar de fietstunnel aan de Oude Dijk.

De belangrijkste reden voor het besluit is dat de pilot niet heeft geleid tot een betrouwbaar camerasysteem. Dit komt door een technisch probleem. Tijdens de pilot bleek dat het systeem in een substantieel aantal gevallen de app niet herkent bij het passeren van de tunnel. Hierdoor worden de camera's dus niet altijd ingeschakeld wanneer dit wel zou moeten. Personen die door middel van de app aangeven gefilmd te willen worden tijdens het passeren van de tunnel, kunnen er niet van uit gaan dat dit ook gebeurt.

Het systeem is niet rijp genoeg om te implementeren en is het ook niet in korte tijd geschikt te maken. Regulier cameratoezicht is op basis van het huidige incidentbeeld niet proportioneel (en dat is wel een wettelijk vereiste). Het incidentbeeld op dit moment noodzaakt bovendien ook niet tot het doorontwikkelen en alsnog implementeren van het innovatieve systeem uit de pilot. De driehoek (overleg tussen burgemeester, politiechef en officier van justitie) is op grond hiervan niet bereid het innovatieve camerasysteem te doen implementeren.

In het eindrapport van de pilot, dat is meegezonden in de bijlage, vindt u een uitgebreide toelichting bij bovengenoemde overwegingen en een bredere beschrijving van de pilot.

Tegemoetkomingen veiligheidsgevoel
Het bestaande gevoel van onveiligheid bij de fietstunnels moet echter wel erkend worden. Er is al veel gedaan om het veiligheidsgevoel daar te verbeteren. Zo is het zicht verbeterd door het weghalen van begroeiing en is er extra inzet geweest van politie en toezichthouders. Ook zijn er nabij de tunnels hogere lichtmasten geplaatst.

De pilot slim cameratoezicht is zelf ook een inspanning geweest om tegemoet te komen aan het veiligheidsgevoel. Hoewel de pilot geen product heeft opgeleverd dat rijp is voor implementatie, is door middel van het 'living lab' in Enschede mogelijk wel bijgedragen aan een innovatief product van de toekomst. De ontwikkelaars gaan wellicht door met het concept, alleen niet meer binnen het 'living lab' in Enschede.

De tunnelwacht, wijkwacht en betrokken wijkraden worden geïnformeerd over dit besluit. Daarnaast zal het college professor Stramigioli en zijn compagnon namens de gemeente Enschede hartelijk bedanken voor hun inzet tijdens de pilot.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit R.W. Bleker

Bijlage: Adviesrapport pilot slim cameratoezicht